

2024Z05038

Vragen van de leden **Eerdmans** (JA21) en **Teunissen** (PvdD) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid, voor Natuur en Stikstof en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het artikel «Nederland vormt belangrijke spil in illegale handel bedreigde diersoorten»* (ingezonden 26 maart 2024).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het artikel «Nederland vormt belangrijke spil in illegale handel bedreigde diersoorten»?¹

Vraag 2

Wat is uw reactie op het onderzoek van SPOTS, Union for Conservation of Nature Nederland (IUCN), Bears in Mind en Earth League International (ELI) waaruit blijkt dat Nederland een belangrijke schakel vormt in de illegale wereldhandel in traditionele Chinese medicijnen (TCM) die ingrediënten bevatten van bedreigde plant- en diersoorten?²

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat Nederland een doorvoer- en bestemmingsland is van producten van onder meer neushoorns van wie de hoorns worden afgezaagd, tijgers die worden afgeschoten vanwege hun botten en pangolins die worden gedood vanwege hun schubben?

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat er daarnaast signalen zijn van het gebruik van zogenaamde «vervangende dieren» voor TCM, waardoor steeds meer diersoorten onder druk komen te staan?

¹ De Telegraaf, 26 februari 2024, «Nederland vormt belangrijke spil in illegale handel bedreigde diersoorten», <https://www.telegraaf.nl/nieuws/188494855/nederland-vormt-belangrijke-spil-in-illegale-handel-bedreigde-diersoorten#:~:text=Uit%20het%20door%20ELI%20geleide,zoals%20de%20neushoorn%20en%20tijger.>

² Stichting Spots, 2024, «Unveiling criminal networks behind traditional medicine in the Netherlands», https://stichtingspots.nl/wp-content/uploads/2024/06/Unveiling-Criminal-networks-behind-traditional-medicine-in-the-netherlands1_compressed.pdf

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat het onderzoek naar de omvang van deze illegale handel in Nederland en de EU, uitgevoerd door ELI, vorig jaar is overgedragen aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)? Wat is er sindsdien gebeurd om deze illegale handel tegen te gaan?

Vraag 6

Kunt u voor elke aanbeveling uit het onderzoek van SPOTS, IUCN NL, Bears in Mind en ELI uiteenzetten hoe u hier opvolging aan gaat geven?

Vraag 7

Hoeveel mensen zijn er opgepakt en vervolgd naar aanleiding van dit onderzoek?

Vraag 8

Wordt er nog vervolgonderzoek uitgevoerd, eventueel in samenwerking met andere Europese landen, gezien de bevinding dat de illegale producten vanuit Nederland over heel Europa worden gedistribueerd?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat, zoals in het onderzoek naar voren komt, een groot deel van de klanten van deze illegale producten in Nederland woont?

Vraag 10

Bent u bereid uw aanpak van de binnenlandse handel in deze producten aan te scherpen? Zo ja, op welke manier gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Kunt u aangeven hoeveel illegale handel van (bedreigde) plant- en diersoorten de afgelopen jaren is onderschept in Nederland?

Vraag 12

Kunt u een inschatting maken van de totale omvang en de jaarlijkse groei van de illegale handel in wilde dieren en planten in Nederland? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Kunt u aangeven welke dieren voornamelijk slachtoffer worden van illegale dierenhandel?

Vraag 14

Kunt u zo concreet mogelijk aangegeven hoeveel budget er op dit moment uitgetrokken wordt om wildlife-criminaliteit te bestrijden?

Vraag 15

Kunt u zo concreet mogelijk aangegeven hoeveel van dit totale budget wordt ingezet voor de opsporing van de handel die gedreven wordt door de vraag voor traditionele (Chinese) medicijnen?

Vraag 16

In hoeverre bent u, naar aanleiding van dit onderzoek, van plan om meer middelen uit te trekken om wildlife-criminaliteit tegen te gaan?

Vraag 17

Hoe bent u van plan de controles op illegale dierenleveringen aan te scherpen?

Vraag 18

Kunt u bevestigen dat deze illegale producten vaak samen met legale producten worden vervoerd en dat dit het voor opsporingsambtenaren moeilijker maakt te identificeren wat legaal en wat illegaal is? Zo ja, hoe bent u van plan de controles op dit soort illegale producten inzichtelijk te krijgen en aan te scherpen?

Vraag 19

In hoeverre bent u van plan contacten met buitenlandse collega's te intensiveren, bijvoorbeeld in landen die onderdeel zijn van de «Nieuwe Zijderoute», om deze illegale dierenhandel te bestrijden?

Vraag 20

Kunt u bevestigen dat publicaties duidelijk maken dat de Chinese overheid inzet op verspreiding van TCM via de Nieuwe Zijderoute/Belt and Road Initiative en dat de verwachting is dat de illegale handel in bedreigde dieren en planten hierdoor zal toenemen?^{3 4} Zo ja, bent u voornemens om hierover het gesprek aan te gaan met uw Chinese collega's? Zo nee, waarom niet?

Vraag 21

In hoeverre bent u het eens met de aanbeveling van de onderzoekers die erop aandringen dat het essentieel is dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zich moet uitspreken tegen het gebruik van bedreigde dieren en planten in traditionele medicijnen? Bent u voornemens dit verzoek van de onderzoekers aan de WHO door te geleiden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 22

Bent u bereid om bij deze overleggen ook structureel aandacht te geven aan de illegale handel gedreven door TCM, aangezien Nederland naar voren komt als belangrijk doorvoer- en bestemmingsland van dit soort producten?

³ HKTDC Research, 10 februari 2022, «China to Promote Traditional Chinese Medicine under Belt and Road Initiative» <https://research.hktdc.com/en/article/OTc2Mzc2Mjg4>

⁴ Reuters, 28 maart 2019, «As China pushes traditional medicine globally, illegal wildlife trade flourishes», <https://www.reuters.com/article/us-china-tcm/as-china-pushes-traditional-medicine-globally-illegal-wildlife-trade-flourishes-idUSKCN1R90D5/>